

1. Job en zijn rijkdommen

Zingen: Psalm 38:16
Schriftlezing: Job 1:1-12
Zingen: Psalm 33:6 en 10
Zingen: Psalm 83:2
Zingen: Psalm 73:13

Ja, zouden wij het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen?

Job 2:10m

We denken na over *Job en zijn rijkdommen*. Drie gedachten:

1. De geschonken rijkdom van zijn Godsvreze;
2. De afgenomen rijkdom van zijn bezittingen;
3. De gekrenkte rijkdom van zijn gezondheid.

1. De geschonken rijkdom van zijn Godsvreze

Het boek Job heeft 42 hoofdstukken. We kennen enkele elementen vanuit de geschiedenis van het boek Job. We weten wat er met de persoon van Job is gebeurd. Toch willen we als de Heere het geeft wat dieper kijken in het boek Job. Wat hebben de tweeënveertig hoofdstukken – die we niet allemaal uitgebreid kunnen overdenken – voor onderwijs voor ons en onze ziel op reis naar de eeuwigheid? We moeten voor één ding oppassen: dat we *Job* niet centraal stellen in zijn lijden, in zijn raadsels, in zijn vragen en onmogelijkheden, maar ook niet in het geloof dat hij mocht hebben. Job mag niet centraal staan. Dat heeft de Heilige Geest ons Zelf bekendgemaakt. Heeft Jakobus het niet gezegd in zijn zendbrief: ‘Gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde [dat is het doel] des Heeren gezien?’ Wat is het doel van de Heere met de geschiedenis van Job? Dat zegt Jakobus in hoofdstuk 5 vers 11: ‘Dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer.’ Ik hoop dat we dát mogen zien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer. Dan eindigen we niet in Job, maar dan houden we *God* over als de Barmhartige en de Ontfermer in ons leven. Luister zó maar naar de geschiedenissen uit het boek Job.

Job woonde in het land Uz. Waar dat precies geweest is, is ons onbekend. Wanneer Job leefde, staat niet helemaal vast, maar als we de geschiedenis overzien met alle elementen die daarin voorkomen, dan moeten we Job plaatsen in de tijd van de patriarchen. We denken aan de tijd van Abraham. Het is wel duidelijk dat Job niet hoorde tot het Joodse volk. Hij was een figuur als Melchizedek, die priester was van de allerhoogste God in Salem, in Jeruzalem. Zo was er in de tijd van Abraham ook een Job in het land van Uz.

De Heere wilde aan Job denken. Hij was een man die door de Heere was gezegend. We zullen nog veel over Job horen, ook dingen die niet goed zijn. Maar wat maakt de Bijbelschrijver onder de leiding van de Heilige Geest ons bekend in het eerste vers van het boek Job? ‘En dezelve man was oprecht en vroom en godvrezende en wijkende van het kwaad.’ Dát is de rode lijn die door al die tweeënveertig hoofdstukken heen loopt, bij alles wat er gebeurt.

Er worden twee dingen gezegd over de buitenkant van Job en er worden twee dingen gezegd over zijn binnenkant. Over de *binnenkant*, *zijn innerlijk*, wordt gezegd dat hij oprecht was. Hij mocht door Gods genade zonder bijbedoeling, zonder zelfbedoeling de Heere dienen. Het ging hem om God, ja, om God alleen. De liefde van God was in zijn hart uitgestort. Daarom mocht hij zonder bijbedoelingen – zo wordt hij hier getypeerd – de Heere dienen. Zijn hart was gericht op de Heere alleen. Het leefde in zijn hart:

U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.

Job was oprecht. Hij was eerlijk in zijn ziel. Zullen we daar ons eigen hart eens naast leggen...? Ja, God dienen willen we natuurlijk allemaal, anders kwamen we niet naar de kerk. Maar willen we dat ook zonder enige bijbedoeling? Van nature zitten we zelf overal tussen. Ons eigen ik wil dát en wil dát. Als ik dan maar getroost mag leven en ook maar zalig mag sterven... Maar dát voerde niet de boventoon in het leven van Job. Hij diende God om God Zelf. Omdat God zo dienenswaardig is. Daarin was Job oprecht. En u? Is daar iets van waar geweest in úw leven? Hebt u zo uzelf weleens mogen verliezen in beginsel? Mocht u ooit belijden: ‘Heere, ik zal U hartelijk liefhebben! Het gaat om U, om U alleen?’

De Heere is zo’n dienenswaardige God. Dat wist Job door genade.

Hij was oprecht. Maar hij was ook godvrezende. Hoe was de praktijk van zijn leven? Die was zoals we dat lezen in Psalm 130. Daar zegt de dichter:

Dies wordt Gij, HEER', met beving,
Recht kinderlijk gevreesd.

Dus Job was in al zijn grootheid die hij had in deze wereld, in de grond van de zaak toch een klein kind. Hij was een kind van God, iemand die door de hand van de Heere werd geleid. Zó mocht Job zijn. Dat voelde hij inwendig. Hij was godvrezend. Het was voor hem waar: die God leidt mij, die God zorgt voor mij. Hij leidt mij door het leven met alles wat er gebeurt. Hij is mijn Vader.

Er worden ook twee dingen gezegd over de *buitenkant*. Als iemand aan de binnenkant oprecht mag zijn en godvrezend, dan heeft dat z'n uitstraling naar buiten toe. Er staat van Job dat hij *vroom* was. Vroom op de goede manier. Het was zichtbaar dat hij God diende. Het was zichtbaar in zijn leven dat het hem om de Heere ging. Dat was de uitstraling van zijn bestaan. Naar zijn knechten toe en naar iedereen met wie hij te maken had. Men zag het in het leven van Job dat het niet om hemzelf ging. Dat *hij* maar eer zou krijgen. Nee, men zag dat het in Jobs leven alleen om God ging. Hij was vroom. Nee, Job was niet overdreven godsdienstig, want met die gemaakte vroomheid is God niet tevreden. Daar walgt Hij van. Dat is opgelegde vroomheid. Daar prikt de Heere dwars doorheen. Ouderen, jonge mensen voelen dat meestal ook. Maar Job bezat ware vroomheid. Dat straalde hij uit. Dat liet hij in alle eenvoud zien in zijn leven. Mag dat onder ons, in uw leven, in jouw leven, in mijn leven ook gevonden worden? Er is nog een aspect van Jobs buitenkant. Hij was wijkende van het kwaad. Wat betekent dat? Hij vluchtte weg van de zonde. O, als de zonde maar in zijn nabijheid kwam, en hij voelde de verleidende macht en de kracht van de zonde, dan vluchtte hij weg. Dan draaide hij zich als het ware om, omdat hij zijn God wilde dienen. Hij wilde de Heilige Geest niet bedroeven. Wat een rijk gezegend mens met zo'n Godsvreze.

En dat komt uit. Want in het uitwendige leven was Job ook bijzonder gezegend. Hij had duizenden dieren. Job had knechten die al de dieren verzorgden. Hij had knechten en dienstmaagden in zijn huishouding. Job was rijk. Hij was een bekende man in het land van

Uz. Daarbij had hij van God de kinderzegen gekregen, zeven zonen en drie dochters. Dat is ook een wonder. Bovendien mochten zijn kinderen onderling goed met elkaar zijn. Om de zoveel tijd belegden zij bijeenkomsten. Dan aten ze bij elkaar en nodigden ze elkaar uit. Dat werd gedaan – we kunnen dat opmerken uit hoofdstuk 1 – bij de zonen thuis. Deze bijeenkomsten duurden een week lang. Dan vierden ze als het ware een soort feest met elkaar. Dat was een mooi ontmoetingsmoment. Iedere dag werd er dan in het huis van een zoon een maaltijd belegd. De ene dag bij de ene zoon, de andere dag bij een andere zoon. Ze nodigden hun drie zussen daar ook bij uit. We krijgen de indruk dat die drie zussen nog bij Job thuis waren. Zo waren die tien kinderen bijeen in een goede sfeer. Ze aten en dronken met elkaar. Het was goed in het gezin van Job. Ze hadden het goed met z'n tienen. Dat is een wonder. Wat kunnen kinderen uit elkaar groeien door allerlei omstandigheden. Job mocht de rijkdom kennen dat al z'n kinderen het onderling goed hadden. Wat een zegen! Er zullen ouders zijn die dit met verdriet aanhoren als zij denken aan hun eigen kinderen. Er zullen misschien mensen zijn die zelf al wat ouder geworden zijn, die zeggen: 'Dat mis ik nu.'

Bij het gezin van Job was het goed. Hoe kwam dit toch? Door Gods-vreze en door het beslag van het Woord van God. Hoe ik dat weet? We lezen niet dat Job zei: 'Fijn dat mijn kinderen zo goed met elkaar zijn.' Nee, elke keer aan het eind van die zeven dagen stuurde Job een bode naar zijn kinderen met de opdracht: 'Jullie moeten je gaan heiligen. Jullie moeten je gaan reinigen, want morgen kom ik jullie bezoeken. Jullie weten wat ik dan zal doen.' Dan gingen die kinderen zich reinigen en zich klaarmaken voor de komst van hun godvrezende vader. En als hij dan de volgende morgen kwam, bouwde hij een altaar en zei tegen zijn kinderen: 'Kinderen, komen jullie eens.' Ook dacht hij: Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en God in hun hart gezegend. Dat lééfde bij Job. Dat was de zorg in zijn leven. Zo kenden die kinderen hun vader ook. Job was zo bang dat zijn kinderen in die zeven dagen tegen God hadden gezondigd. Dat ze God hadden gezegend. Dat betekent in dit verband dat ze tijdens het feest God waren vergeten.

Ouders, hoe is dat met onze kinderen? Zijn we daar ook weleens bang voor? Bijvoorbeeld in de vakantietijd als alles wat anders gaat. Zijn we dan net als Job bang dat onze kinderen God vergeten in de omstandigheden van het leven en dat ze zondigen tegen de Heere?

Wat doet Job? Hij brengt zijn kinderen samen bij het altaar. Hij gaat hun wijzen op het volmaakte werk van de Christus der Schriften Die komen zal. Hij wijst hun op Hem, Die een Verzoening is voor de zonden. Job wees hun erop dat hun zonden verzoend moesten worden. Stel dat ze God vergeten waren. Dat moest verzoend worden in het bloed van de Heere Jezus Christus. Daarom offerde hij met hen en wees hij hun op het werk van de dierbare Middelaar, Die zou komen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Die ook zou komen om Zijn leven te offeren voor de zonden van schuldige zondaren. Dát hield Job zijn kinderen voor. Zijn kinderen begrepen dat dit ernst was in het leven van hun vader. Dat bond ook samen in het gezin.

O, de Heere geve er iets van in ons leven. Laten we allemaal maar naar onszelf kijken. Dat er zó eens iets van zou mogen functioneren in ons gezinsleven. Dat het zou mogen doorstralen in ons leven waar het ons om te doen is. Om God alleen en om het verzoenende werk van de dierbare Koning, Die eeuwig leeft.

Job bracht offers. Niet in z'n algemeenheid, nee, heel persoonlijk. Hij bracht voor ieder kind een offer. Voor z'n oudste zoon, voor z'n tweede zoon, voor z'n derde zoon en voor z'n vierde, en zo verder. Hij offerde voor ieder kind apart, want ieder kind had verzoening nodig in het bloed van het Lam. Ouders, een tere vraag: Als u uw handen vouwt, noemt u dan de namen van uw kinderen weleens apart? Van de oudste tot de jongste of andersom? Legt u ze weleens allemaal apart voor God neer? Zegt u dan weleens: 'Heere, U kent ze. U kent hun levensgang. U weet wie ze zijn. Ik leg hem, ik leg haar voor U neer. O, Heere, was ze toch in het bloed van de dierbare Middelaar?' Ziet u wat het begin is van het boek Job? Deze geschiedenis begint *bij het altaar*. En dat typeert het hele boek Job. Straks zal het boek Job in hoofdstuk 42 ook eindigen *bij het altaar*. De hele geschiedenis is ingeklemd tussen twee altaren. Dus dat allesbeheersende werk van de dierbare Zaligmaker ligt over het hele boek Job heen. Zó moeten wij het ook lezen, en zó moeten wij er ook onderwijs uit ontvangen. We zien hier een gezegend gezin bij het altaar, waar God aan denkt.

2. De afgenomen rijkdom van zijn bezittingen

In hoofdstuk 1 ontrolt zich een wonderlijk tafereel. Zoiets lezen we verder nergens in de Schrift. Het lijkt wel of de Heere de deur van de hemel een poosje openzet en wij er zo naar binnen mogen kijken. Er staat dat de kinderen Gods [dat zijn de engelen] voor het aangezicht

van God verschijnen. Die engelen hebben als het ware een soort vergadering bij God. Ze verschijnen voor Zijn troon, maar ... wie is daar ook? Daar is de duivel ook tussen! Hoe komt hij daar in de hemel? Kan de duivel zomaar de hemel ingaan en uitgaan? Nee, helemaal niet. Als God de duivel niet had toegestaan om de hemel in te gaan, was hij er nooit gekomen. Hij is er door God binnengeroepen om verantwoording af te leggen van al zijn daden. Nee, de duivel kan nooit in de hemel komen uit vrije beweging.

De Heere vraagt hem: 'Vanwaar komt gij, duivel?' Als de Heere de satan ziet tussen de engelen, ziet Hij de mensenmoorder van den beginne. 'Waar komt u vandaan?' zo vraagt Hij hem. Het antwoord van de duivel is: 'Van om te trekken op de aarde en van die te doorwandelen.' Het klinkt zo onschuldig. 'Ik heb zomaar wat gewandeld op de aarde. Ik heb wat rondgekeken.' Dat is brutaal! Hij, die zijn verschrikkelijke, Godonterende werken uitvoert op de aarde, zegt dat hij alleen maar wat gewandeld heeft op aarde. Met andere woorden: Er is niets aan de hand. Dát is de duivel. Hij vertoont altijd een onschuldige gestalte, en intussen doet hij zijn verwoestend werk.

De Heere vraagt hem: 'Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job?' 'Hebt u ook gelet op Mijn knecht en kind Job?' Ja, natuurlijk heeft de satan op Job gelet. Die was hem al lange tijd een doorn in het oog. Hij moet het afschuwelijk hebben gevonden als hij Job met zijn kinderen bij het altaar zag. Het altaar dat heenwees naar de Borg en Zaligmaker, Die hem de kop zou vermorzelen. Hij wist wel: Dat is het leven van Job en dat draagt hij ook over op zijn kinderen. O, wat heeft dat de satan gestoken! Nu vraagt de Heere hem of hij ook op Job heeft gelet. Natuurlijk heeft hij op hem gelet. De Bijbelschrijver zegt van Job dat hij oprecht en vroom was, godvrezende en wijkende van het kwaad, maar de Heere Zelf heeft het ook van Job gezegd. Dus het is niet iets wat Job van zichzelf zegt. Hij zegt niet: 'Ik ben vroom en oprecht, ik ben godvrezend en wijkend van het kwaad.' Nee, de Heere zegt het Zelf in vers 8 tegen de duivel: 'Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man, oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad.' De Heere zegt: Zó is Mijn kind Job inwendig en uitwendig.

Maar de duivel antwoordt in vers 9: 'Is het om niet dat Job God vreest?' Met andere woorden: Het is logisch dat Job U wil dienen. Dat kan de hele wereld begrijpen. Want als je zó veel van God krijgt

en je bent gezegend met zo veel dienstknechten en dienstmaagden, je krijgt zo veel vee en je bent zo rijk, ja, dan wil je God wel dienen. Dat is logisch.

Voor veel mensen spreekt de duivel hier de waarheid. Als we veel krijgen in het uitwendige leven, willen we God daar ook nog wel een plaats in geven. Als we maatschappelijk gezien geen al te grote zorgen hebben, weten we als kerkmens dat we het aan God te danken hebben. Dus houden we ons maatschappelijk en godsdienstig leven maar wat bij elkaar en dan hopen we dat we op die manier maar blijvend gezegend worden. In het leven van Job lag dat wel anders. Maar de duivel maakt ervan: 'Als je zo veel van God krijgt, wil je vanzelf God dienen.' Voor veel mensen is dat de waarheid en verder komt het helaas niet. Laten we ons leven eens onderzoeken. Is het bij ons anders?

'Maar toch', zegt de duivel vervolgens, 'strek nu Uw hand uit en tast aan alles wat hij heeft; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen.' Hij bedoelt: Ik weet wel dat het anders zal worden met Job als hem al zijn bezittingen worden afgenomen. Dán zult U Job horen. Dan zal hij U afzweren en niets meer met U van doen willen hebben. Dan zult U eens zien. Dan zal blijken waarom Job U dient. Dan zal blijken dat hij U echt niet dient om Uzelf.

De Heere antwoordt de duivel: 'Zie, al wat hij heeft zij in uw hand; alleen aan hem strek uw hand niet uit.' 'Alles wat Job heeft, is in uw hand, alleen zijn persoon, zijn lichaam, zijn ziel, daar mag u niet aan komen. Maar voor de rest is alles in uw hand.' Daarmee geeft de Heere Job over in een weg van diepe beproeving, in een weg van verzoeking.

Dat laat de duivel zich geen twee keer zeggen. Hij gaat naar de aarde toe en gaat niet *iets* wegnemen van Job, maar hij neemt *alles* weg! De Sabeërs komen en stelen duizend runderen, en vijfhonderd ezelinen, en ze slaan de knechten dood. Dat is de eerste boodschap die Job krijgt. 'Job, een groot deel van uw kudde is weggenomen, uw knechten zijn doodgeslagen.' Dan komt de volgende onheilsbode. 'Er is vuur van de hemel gekomen, dat heeft zeventuizend schapen verteerd én de knechten.' Vervolgens komen de Chaldeeën en zij stelen drieduizend kamelen en ze slaan de knechten ook dood. Daarna komt er een wervelwind en grijpt het huis aan waarin de tien kinderen van Job zijn. Hij verwoest het hele huis en al de kinderen van Job reizen af naar de eeuwigheid.

Voor ons is dit een bekende geschiedenis. Wij weten het. Maar probeert u zich eens een ogenblik in te denken wat de werkelijkheid daarvan was! Dat kunnen wij ons niet voorstellen. Dit is aangrijpend! Al Jobs bezittingen en al zijn geliefde kinderen waren weg. Job hield alleen zijn vrouw nog over.

De duivel gaat meteen kijken hoe Job daarop reageert. Hij is benieuwd: Wat zal Job nu zeggen! Want hij had immers tegen God gezegd: ‘Reken er maar op dat Job U dan afzweert.’

‘Toen stond Job op’, zo lezen we in vers 20, ‘en scheurde zijn mantel.’ Een diep verdriet, een ontzaglijke rouw valt over hem. Hij scheert zijn hoofd en valt op de aarde. Dat is het eerste wonder. Job gaat buigen. Dat is genade, hoor. Dat is niet zoiets van: Nou ja, als je godvrezend bent, dan doe je dat wel. Nee, het is genade als je onder zo’n weg, in de grootste smarten en in de diepste tegenslagen mag zeggen: ‘Wat de Heere doet, is goed. Dan blijven onze harten toch in de HEERE gerust.’ Job buigt. Hij valt ter aarde en buigt zich neer en zegt: ‘Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen, en naakt zal ik daarheen wederkeren.’ Eigenlijk zegt hij: ‘Doet God mij nu onrecht? Nee. Ik ben als een naakt kind op deze wereld gekomen. Als God me nu zo laat heengaan, doet God geen onrecht. De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen, de Naam des HEEREN zij geloofd.’

Zet ingrijpende omstandigheden in uw leven eens naast wat er bij Job is gebeurd. Hebt u ook God groot mogen maken? Was dit een plotseling doorbrekend geloof in het leven van Job, dat hij dit mocht zeggen? Mocht hij door het geloof plotseling houvast krijgen aan zijn God in deze omstandigheden? Nee, dit was zijn leven. Job leefde in het besef: ‘Ik heb alles van God gekregen, ik moet straks alles inleveren. Ik kan met mijn rijkdommen niet afreizen naar de eeuwigheid. Het zijn allemaal maar geleende panden. Het is Gods goedheid.’ In dat besef leefde Job iedere dag. En als God het dan van hem afneemt, dan weet hij dat hij geen enkel recht kan laten gelden. Nee, dit is geen plotseling doorbrekend geloof, maar dit was het leven van Job. Wat een genade en wat een Godsvreze in beoefening!

Voelt u nu, als u in die tere nabijheid van de Heere met God mag wandelen op deze wereld, dat u alle dingen ook anders gaat bekijken? Als God aanwezig is in uw ziel en u mag daadwerkelijk met Hem leven, en u mag vanuit Zijn Woord leven door de leiding van de

Heilige Geest, dan hecht u zich niet zo vast aan al de aardse dingen. Dan kunnen er heel veel dingen gebeuren. Om u heen of in uw persoonlijke leven. Maar dan mag u met Job zeggen: ‘Heere, U gaf het, U neemt het. Het is Uw eigendom. Ik zwijg. Ik mag zwijgen, want ik heb aan U, aan U alleen, genoeg. Ik rust niet op alle uitwendige weldaden, op alle uitwendige zegeningen.’

‘In dit alles zondigde Job niet en schreef Gode niets ongerijmds toe.’ U denkt misschien bij uzelf: Kan dat? Ja, dat kan! Een mens kan aan God genoeg hebben. De praktijk leert dat dit kan. Het kan zijn dat we alles hebben in het maatschappelijke leven wat ons hart begeert, en laten we die weldaden maar niet verachten, maar dan is er toch een volk – en ik hoop dat het uw, jouw en mijn leven mag zijn – dat weleens mag zeggen:

Weg wereld, weg schatten,
Gij kunt niet bevatten
Hoe rijk dat ik ben.
’k Heb alles verloren,
Maar Jezus verkoren,
Wiens eigen ik ben.

Jobs eigendom rust in God. Als dat in uw leven zo mag zijn, dan kunnen de golven over uw leven gaan, dan kunnen er stormen over uw leven gaan, maar dan weet u: Mijn God blijft en Hij doet het niet verkeerd. Dat was de beleving van Job in zijn ziel. Maar uitwendig was het smartelijk. We gaan naar onze derde gedachte:

3. De gekrenkte rijkdom van zijn gezondheid

We lezen aan het begin van hoofdstuk 2 dat de satan weer in de hemel komt. ‘Vanwaar komt gij?’ Hij geeft opnieuw het antwoord dat hij wat heeft rondgewandeld op de aarde. Maar satan, wat hebt u dat kind van God dan aangedaan? ‘Ik heb wat gewandeld op de aarde. Meer niet.’ Dat is nu duivelswerk. Dat zijn duivelse gedachten.

De Heere vraagt hem: ‘Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job? (...) hij houdt nog vast aan zijn oprechtheid, hoewel gij Mij tegen hem opgehitst hebt om hem te verslinden zonder oorzaak.’ Met andere woorden: U hebt het gezien, duivel, waar het Job om te doen is. Het gaat hem om *Mij*, om Mij alleen. U hebt gezien dat hij

Mij dient om Mijzelf, en niet om de rijkdommen die hij van Mij ontvangen heeft.

In vers 4 lezen we het antwoord van de satan. ‘Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven. Doch strek nu Uw hand uit en tast zijn gebeente en zijn vlees aan; zo hij U niet in Uw aangezicht zal zegenen!’ De duivel zegt met andere woorden: ‘Kijk, dat hij al die rijkdommen verliest, ach, eigenlijk is het nog wel te begrijpen dat hij zich dan nog vasthoudt aan U. Maar als U hem zou aanraken in zijn *persoon*, in zijn gezondheid, dan zult U zien dat het anders wordt. Als zijn leven ermee gemoeid is, zal Job wel anders gaan praten. Dan zal hij direct afscheid van U nemen.’

Voor veel mensen spreekt de duivel hier opnieuw de waarheid. Dat wij in alle rust naar de kerk mogen gaan en zonder enige belemmering bezig mogen zijn met het Woord, ach, daar willen we nog wel aan meedoen. Maar stel u eens voor dat we tegen de muur gezet zouden worden en we voor de keus gesteld werden: Een kogel of u moet uw godsdienst afzweren, alleen dan blijft u in leven ... Wat zou *dán* onze keus zijn? De duivel weet dat veel mensen, als ze aangetast worden in hun gezondheid, er alles voor willen doen. Als de dood dichtbij komt, gaan ze vechten. Dan gaan ze alles doen voor hun leven. De duivel weet heel goed wat een mens is. We kunnen bang worden als we bedenken dat de duivel weet wie we zijn en wat onze zwakke plekken zijn. Hij weet dat ook van jullie, jonge mensen! Dat weet de duivel. Dat weet hij van heel het mensdom. Een mens moet maar eens aangetast worden in zijn gezondheid, dan doet hij daar heel erg veel voor. Dan kan hij zoeken naar geneeswijzen die met andere godsdiensten te maken hebben onder het mom van: Het is toch het proberen waard... Dat die geneeswijze te maken heeft met Boeddha en andere dingen, is dan geen probleem. Als men er maar gezond van wordt. Zo schuiven sommigen hun eigen godsdienst naar de achtergrond. Wat doen we niet voor ons leven!

God geeft de duivel toestemming om Job aan te tasten in zijn gezondheid. ‘Zie, hij zij in uw hand, doch verschoon zijn leven.’

U moet rekenen dat de duivel Job niet zomaar ‘een beetje’ ziek heeft gemaakt. Nee, zoals hij in één klap *alles* van Job heeft afgenomen, zo kiest hij nu voor de meest vreselijke ziekte die er op aarde was. Hij mag Job niet laten sterven, want de Heere heeft gezegd dat de duivel Job het leven niet mag ontnemen. Maar dit is een ziekte die hem wel

op de rand van de dood zal brengen. Met verschrikkingen, niet om uit te spreken. Als wij het ziektebeeld bezien vanuit het boek Job, al de elementen die van deze ziekte naar voren komen, dan doet ons dat denken aan de zogenaamde ‘olifantsziekte’. Dat is een heel erge ziekte. Job heeft magere armen gekregen, terwijl zijn benen heel dik zijn geworden. Zijn huid begint los te laten en wordt zwart. Wormen kruipen door zijn lichaam. Zijn huid barst open. Het is een afschuwelijk gezicht. Hij voelt borende, vreselijke pijnen in zijn lichaam die hem dag en nacht verschrikken. Er is een niet te beheersen onrust in zijn lichaam. ’s Nachts heeft hij de meest afschuwelijke angstdromen. Job neemt een potscherf en gaat zichzelf krabben, zittend op een ashoop. Satan legt de meest vreselijke, de meest pijnlijke en de meest aangrijpende ziekte op Job. En dan? Is satan dan klaar? Nee, want nu *moet* en nu *zal* hij het voor elkaar krijgen dat Job zijn God afzweert. De duivel gaat naar Job toe en gaat in zijn duivelse gestalte als het ware voor Job staan... We weten dat het enige wat Job nog overhad, zijn vrouw was. Nu gaat de duivel juist dat enige wat Job over had gebruiken. Ook dat is weer echt duivelswerk. De duivel nadert zelden rechtstreeks tot een mens, maar hij heeft altijd slinkse middelen om binnen te komen in het hart van een jongere, om binnen te komen in het hart van een oudere. Hij zoekt zijn eigen wegen uit, en dat zijn listige wegen. Hij komt sluipenderwijs.

Zijn zijn listen u en jou bekend? Weet u welke ingangen de duivel in uw hart kan vinden en welke middelen hij gebruikt om u of jou te laten vallen in de zonde? Hij gebruikt hier de vrouw van Job.

Wat zegt ze tegen haar man? ‘O Job, wat is het vreselijk voor je!’? Nee, dat zegt ze niet. Ze zegt: ‘Houd gij nog vast aan uw oprechtheid? Zegen God en sterf.’ Bedoelt ze: ‘Vloek God en maak er een einde aan?’ Nee, ze bedoelt dit: ‘Zie je nu wat ervan terecht komt als je God dient? Je hebt altijd wel zo geleefd alsof er een levende God was, maar wat heb je daaraan in zulke omstandigheden? Dan moet die God nu ook maar eens laten zien dat Hij leeft. Waar is die God van je? Je hebt altijd gezegd dat die God je leidt op de levensweg. Ik zie Hem nergens. Ga zo maar door met je God, dan sterf je nog zonder dat die God ooit helpt.’ Dát is de toon van de vrouw van Job. Ze spreekt duivelse woorden.

Job zegt tegen zijn vrouw: ‘Gij spreekt als één der zottinnen spreekt.’ Je bent dwaas. Je bent precies iemand van wie in de Schrift staat dat de natuurlijke mens niet verstaat de dingen die des Geestes Gods

zijn. Daar zit Job op de ashoop, met die verschrikkelijke ziekte. Hij is straatarm geworden, heeft zijn kinderen verloren en dan gaat hij spreken: ‘Zouden wij [jij, vrouw en ik] het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen?’ ‘Wij ...’ Als u dat mag ervaren in uw huwelijk, in donkere en moeilijke wegen, ‘wij’ ontvangen dit omdat God het op onze weg plaatst. Samen mogen we dat zo beleven. God doet het in ons leven niet verkeerd. Wat kan dat de onderlinge band versterken.

Bij Job is het anders. Toch zegt hij: ‘Zouden we het goede uit de hand van God ontvangen en het kwade niet?’ We lezen: ‘En in dit alles zondigde Job met zijn lippen niet.’ In zijn hart werd het al een beetje anders, en toch mag hij nog goed van God blijven spreken. Hij mag nog zeggen: ‘De Heere doet het niet verkeerd.’

Hoe kan Job dat toch doen onder zo’n verzoeking? Hoe kan hij toch staande blijven onder deze aanslagen van de mensenmoorder van den beginne? Weet u hoe dat kan? Omdat hij bediend wordt uit Christus. De oorzaak van zijn standvastigheid ligt buiten hem in Christus. De Zaligmaker wilde naar deze vervloekte aarde komen. Hij heeft een weg willen gaan van diepe vernedering. Vanaf Zijn geboorte heeft Hij geleden onder de zware verzoeken van de vorst der duisternis. Zouden we daarbij ook niet denken aan de verzoeking in de woestijn? De duivel heeft geprobeerd Hem te laten vallen in de zonde. Maar het is hem niet gelukt. Sprak de Heere Jezus niet: ‘Ga weg van Mij, satan; want er is geschreven: Gij zult de Heere uw God aanbidden en Hem alleen dienen?’

Het gehele leven van Christus was een strijd tegen de satan, de wereld en de zonden. Hij heeft moeten lijden en strijden. In die strijd heeft Hij de overwinning behaald. Daarmee is betaald aan de geschonden deugden van de Vader. Maar daarmee heeft Hij ook de overwinning behaald in de strijd tegen de satan in het leven der Zijnen. Daarin deelde ook Job. De verzoeking in zijn leven was hevig. Hij kon wel uitroepen: ‘Is er wetenschap bij de Allerhoogste?’ Misschien moet u dit ook wel zeggen. En in u is geen kracht tegen die grote menigte. U en Job zouden onder gaan in die strijd. Maar bedenk wel dat de Heere aan zulke ellendigen denkt. Ook nu nog. Zou er voor Hem iets te wonderlijk zijn?

Buigen en bidden is de weg waarin de Heere de weldaden uit Zijn Zoon wil schenken. Dit buigen en bidden wordt van nature niet bij ons gevonden. Roep dan maar om de bediening uit Christus, opdat

u rust mag vinden in Hem. Het kan voor een in zichzelf biddeloos mens. De geschiedenis van Job is immers ingeklemd tussen twee altaren? We kunnen en mogen de lijder van het Oude Testament niet de eer geven. Het gaat immers om het doeleinde des Heeren? 'Dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer.'

Christus heeft zeer diep willen buigen. Zie het maar in de hof van olijven. Daar ligt een Man onder de allertzwaarste verzoeking. Zijn verzoeking is nog zwaarder dan de verzoeking van Job. Hij ligt daar onder de aanvallen van de vorst der duisternis. Het is de Heere Christus. Hoor Hem kermen als Zijn zweet wordt als grote druppels bloed. Hij smeekt: 'Laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan.' Hij ligt daar onder de hitte van Gods toorn en de verzoeking van de vorst der duisternis. Maar... Hij is staande gebleven. En bediend uit deze Christus, kon Job zeggen: 'God is goed, de Naam des Heeren zij geloofd.' Zijn leven was een leven bij het altaar. Wanneer we mogen leven vanuit het altaar Christus, dan zijn alle dingen mogelijk! Amen.